

ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Инвентаризация
2011г.

Първо заседание

Понеделник, 2 ноември 1959 г.

(Открито в 15 ч.)

Председател Фердинанд Козовски: *(Звъни)* Другарки и другари народни представители! В заседателната зала присъствуват повече от половината от всички народни представители.

Откривам заседанието на Народното събрание и обявявам за открита четвъртата редовна сесия на Трето Народно събрание, свикано с указ № 487 от 21 октомври 1959 година.

В Бюрото на Народното събрание са постъпили за разглеждане следните законопроекты и предложения, а именно:

Законопроект за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.

Законопроект за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси.

В настоящата сесия следва да бъде изслушан и доклад на Комисията по проверка на изборите за произведените частични избори за народни представители и след утвърждаване пълномощията на новоизбраните народни представители следва те да положат клетва.

Постъпило е и предложение за избиране на съдии за Върховния съд на Народната република, което също така трябва да бъде разгледано.

Народното събрание следва да изслуша изложение на министъра на външните работи относно посещението на председателя на Министерския съвет на Съветския съюз др. Никита Сергеевич Хрущов в САЩ и неговите разговори с президента на САЩ г-н Дуайт Айзенхауер, а така също трябва да вземе отношение към Обръщението на Върховния съвет на Съветския съюз от 31 октомври 1959 година към парламенти-те на всички страни.

Бюрото на Народното събрание предлага да бъде приет следният

Дневен ред на сесията:

1. Законопроект за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.
2. Доклад на Комисията по проверка на изборите за произведените частични избори за народни представители.
3. Полагане на клетва от новоизбраните народни представители.
4. Законопроект за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси.
5. Избиране на съдии за Върховния съд на Народната република и
6. Изложение на министъра на външните работи относно посещението на председателя на Министерския съвет на СССР др. Никита Сергеевич Хрушчов в САЩ и неговите разговори с президента на САЩ г-н Дуайт Айзенхауер и гласуване на декларация във връзка с Обръщението на Върховния съвет на СССР от 31 октомври 1959 година към парламентите на всички страни.

Има ли други предложения по дневния ред? — Няма. Които от другарите народни представители са съгласни с предложения дневен ред, моля да гласуват. Има ли против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Пристъпваме към първа точка от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.

Бюрото предлага мотивите и текстът на законопроекта да не се четат, тъй като те са раздадени предварително на народните представители.

Има ли друго предложение? — Няма. Който е съгласен с това предложение на Бюрото, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.

Другарки и другари народни представители! Президиумът на Народното събрание е овластен от Конституцията на Народна република България и от Закона за Президиума на

Народното събрание в точно определени от тях случаи, по предложение на Правителството да издава между сесиите на Народното събрание нормативни укази. Такива укази Президиумът издава, за да се отговори на належащи нужди на държавното управление във връзка с държавния бюджет и държавния народностопански план.

След приключването на третата извънредна сесия на Народното събрание през месец юли т. г. Президиумът на Народното събрание издаде въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България и чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание няколко указа, посочени в раздел I на текста на законопроекта. Съгласно Конституцията и Закона за Президиума на Народното събрание те трябва да бъдат внесени от Президиума за утвърждаване със закон от Народното събрание в най-близката му сесия, свикана след издаването на указите.

Освен това със Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство се възложи на Президиума на Народното събрание, по предложение на Министерския съвет, до издаването на нови закони да внася в действащото законодателство необходимите промени, налагащи се от новото административно деление на страната, от преустройството на държавния апарат и на ръководството на народното стопанство (член 20, ал. II).

В изпълнение на възложената му с посочения закон задача Президиумът на Народното събрание издаде досега редица укази, упоменати в раздел II на предложения законопроект. Макар и в цитирания текст на закона да няма изрично задължение за Президиума да внесе тези укази за утвърждаване от Народното събрание, Президиумът на Народното събрание, като има пред вид характера и значението на издадените укази и че с тях се изменят законни постановления, намира, че ще бъде правилно тези укази да бъдат утвърдени от Народното събрание, поради което ги предлага за утвърждаване с предложения законопроект.

По тези съображения молим, другарки и другари народни представители, да обсъдите предложения законопроект и ако го одобрите, да го гласувате.

Председател на Президиума на Народното събрание:
Д. Ганев

Секретар на Президиума на Народното събрание:
Т. Даскалов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.

Член единствен. Утвърждават се следните укази, издадени от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България и чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и на основание чл. 20 от Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство:

I. Укази по чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание

1. Указ за допълнение на Закона за местните данъци и такси.

2. Указ за допълнение на Указа за уреждане на някои права на завършилите военно-учебните заведения под ведомството на Министерството на народната отбрана и военно-учебните заведения в Съветския съюз.

3. Указ за изменение и допълнение на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори.

4. Указ за допълнение на Указа за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения.

5. Указ за допълнение на Закона за кинематографията.

6. Указ за изменение на Указа за насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство.

II. Укази по чл. 20 от Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство

1. Указ за изменение на Закона за наемите.

2. Указ за изменение и допълнение на Закона за автомобилния транспорт, на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България, на Наказателния кодекс и на Указа за преноса и превоза с жива сила и моторни превозни средства.

3. Указ за изменение и допълнение на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България.

4. Указ за изменение на Закона за техническите заведения и уредби.

5. Указ за изменение на Закона за реда на прехвърляне вещни права върху някои недвижими имоти.

6. Указ за изменение и допълнение на Закона за планово изграждане на населените места.

7. Указ за изменение и допълнение на Закона за мините и кариерите.

8. Указ за изменение и допълнение на Указа за опазване на селското стопанство.)

Има думата да изнесе доклад по законопроекта секретарят на Президиума на Народното събрание — народният представител др. Тачо Даскалов.

Тачо Даскалов: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Както е казано в мотивите към предложения ви за разглеждане законопроект, в определени от Конституцията и от Закона за Президиума на Народното събрание случаи, между сесиите на Народното събрание, Президиумът, по предложение на Правителството, може да издава нормативни укази, свързани с изпълнението на държавния народностопански план и с държавния бюджет. Издаването на такива укази обикновено се обуславя от важни държавни нужди, от необходимостта за правилното ръководене на народното стопанство и от належащи нужди на държавното управление.

Ще се спра съвсем накратко на въпросите, които с тези укази се уреждат:

1. С указа за допълнение на Закона за местните данъци и такси се предвижда да се освобождават от годишни училищни и учебни такси освен досега посочените в закона категории, още и слепите граждани и техните деца. С това се цели да се създадат от народната власт още по-добри условия за възпитанието и обучението на слепите граждани и на техните деца, които се учат във висши и средни учебни заведения в страната. С указа също така се предоставя възможност на Министерския съвет със съответно решение да освобождава от внасяне на курортни такси, които се използват за разхубавяване и озеленяване на съответните курортни места, някои организации или частни лица, които почиват или се лекуват в курортите. С изменението законът става по-гъвкав, тъй като в случаи, когато това се налага, Министерският съвет ще може да освобождава от такива такси известни категории почиващи или лекуващи се в курортните места, без да е необходимо за това да се изменя законът.

Освен това ясно е, че с указа не се създават нови такси, а се постановява освобождаването от някои видове такси, което е в интерес на трудещите се.

2. С Указа за допълнение на Указа за уреждане на някои права на завършилите военно-учебните заведения и школи под ведомството на Министерството на народната отбрана и военно-учебните заведения в Съветския съюз се цели да се отговори на новите изисквания към подготовката на офицерския състав в нашата народна армия. С него се признава висше образование по съответния профил на завършилите висшите военни училища, в които срокът на обучение е не по-малък от четири и половина години. Завършилите висшите военни училища се задължават да служат във въоръжените сили не по-малко от 10 години. Освен това създава се възможност, при определени условия и ред, за незавършилите курсанти от военните училища да продължат образованието си в съответните граждански висши учебни заведения.

3. С Указа на Президиума на Народното събрание за изменение и допълнение на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори бе въведена осигуровка за злополука на земеделските стопани-кооператори. Решен бе един важен въпрос за нашето селско стопанство и бяха подчертани още веднаж големите и бащински грижи на Българската комунистическа партия и народната власт към селските труженици-кооператори.

Съгласно указа право на лична пенсия за злополука имат земеделските стопани-кооператори и членовете на техните семейства, които работят в ТКЗС, независимо от възрастта и трудовия им стаж, които през време на работа в ТКЗС са придобили травматични увреждания или са пострадали при нещастни случаи, при условие, че попадат в първа или втора група инвалидност. Размерът на месечната пенсия за злополука е 300 лева при първа група инвалидност и 200 лева при втора група инвалидност, като определянето на групата инвалидност и характера на увреждането ще става по реда и условията, установени за работниците и служителите със Закона за пенсиите. Злополуката ще се установява с акт, който трябва да се състави от председателя на ТКЗС в 3-дневен срок от деня на злополуката. Лицата, които до влизането на указа в сила нямат съставен акт за злополуки, станали след приемането им за членове на ТКЗС, но не по-рано от 9 септември 1944 г., могат да поискат в срок до 31 декември 1959 г. да се състави такъв акт.

Право на наследствена пенсия за злополука съгласно указа ще имат и наследниците на починалия поради злополука

кооператор, ако са били издържани от него. Размерът на наследствената пенсия е: при един наследник — 50% от личната пенсия на починалия; при двама наследници — 75% и при трима и повече — 100%.

С указа се увеличава общо на 750 лева размерът, до който може да се получава земеделска пенсия заедно с народна. Правят се също така някои изменения, които се отнасят до набирането на средства за „Фонд за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори“.

На тези грижи на Партията и Правителството за селските труженици-кооператори те отговарят с още по-голямо усърдие и ентусиазъм в работата си за постигане на още по-високи добиви и продуктивност от полевъдството и животновъдството, за изпълнението на 5-годишния план в съкратени срокове.

4. С допълнението на Указа за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения се предоставя на министъра на народната отбрана правото да издава авторски свидетелства или патенти за изобретенията, имащи военен характер и отнасящи се до въоръжението и бойната техника на българската народна армия.

5. С указ на Президиума на Народното събрание бе допълнен и Законът за кинематографията, като се създаде възможност за Студентския дом на културата да стопанисва кино и да провежда кинопрожекции, което съгласно закона е изключително право на държавата.

6. Изменен бе и Указът за насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство. С него се предвижда да не се освобождават от действието на Закона за наемите относно размера на обитаваната жилищна площ и размера на наема новопостроените жилища, чиито собственици не са жители на населеното място, в което е новото жилище. Това не се отнася до вили, които са предназначени за задоволяване на здравни и курортни нужди на собственика им и се намират в курортно място, въпреки че собственикът е жител на друго населено място.

Изяснява се, че няма да се плащат държавни и местни такси при издаване на нотариални актове за прехвърляне правото на собственост или при учредяване на право на строеж върху парцели, застроени или не, на които ще се извършва ново кооперативно или индивидуално жилищно строителство, че няма да се плащат такси за нотариалните актове за собственост на жилища в построени от жилищно-строителни кооперации сгради при разделянето им, както и на нотариални актове за продажба на построени за тази цел жилища.

Указът предвижда, че ако строежът на жилищни сгради върху терени, предоставени на народните съвети, не бъде извършен в 2-годишен срок от деня на издаване на нотариалния акт, дължимите такси ще се събират по реда на специалната Наредба за събиране на данъците и таксите, като изпълнението може да бъде насочено и върху имота, който е бил обект на сделката.

Създава се възможност да се отчуждават полски имоти не само в градовете, но и в селата, които имоти по градоустройствените и регулационните планове, в сила от 1 януари 1945 г., са включени в строителната част, за да се отстъпва върху тях възмездно правото на строеж за индивидуално жилищно строителство по реда на указа. Отчуждаването ще може да става само след като на собствениците се оставят достатъчно имоти за техните и на членовете на семейството им жилищни, стопански и здравни нужди или им бъде отстъпена равностойна държавна земя в района на същия народен съвет.

Освен това известно е, че с чл. 20 от Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, за подобряване на материалното и културното положение на народа и за преустройството на държавното и стопанското ръководство Народното събрание възложи на Президиума на Народното събрание, по предложение на Министерския съвет, до издаването на нови закони да внесе в действащото законодателство необходимите промени, налагащи се от новото административно деление на страната, от преустройството на държавния апарат и от ръководството на народното стопанство.

В изпълнение на тази законна разпоредба, по предложение на Министерския съвет, Президиумът на Народното събрание издаде следните укази:

1. Указ за изменение на Закона за наемите, с който предоставеното на бившето Министерство на комуналното стопанство, благоустройството и пътищата правомощие да изработи средните тарифи за определяне размера на наемите се възлага на Комитета по труда и цените при Министерския съвет.

Предвиди се също така комисиите по Закона за наемите при закритите околийски народни съвети за настаняване на държавни учреждения и предприятия и на обществени организации да се формират към окръжните народни съвети, като се дава право на изпълнителните комитети на същите с решение да постановяват образуването на такива комисии и при някои градски народни съвети, ако нуждите налагат това.

С указа се определя съставът на тези комисии и се уточнява, че наемите на помещенията, в които комисиите се извършили настаняване, ще се определят по общия ред.

Освен това предвижда се за всяко настаняване на държавни учреждения и предприятия и на обществени организации в жилищни помещения да се иска съгласието на изпълнителния комитет на окръжния народен съвет.

2. Указ за изменение и допълнение на Закона за автомобилния транспорт, на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България, на Наказателния кодекс и на Указа за преноса и превоза с жива сила и с моторни превозни средства.

С измененията, отнасящи се до Закона за автомобилния транспорт, на Министерството на транспорта и съобщенията се възлага контролът над автомобилните предприятия и моторните возила, без тези на въоръжените сили.

Във връзка с това Министерството на транспорта и съобщенията ще преглежда и регистрира всички моторни возила и ще издава служебни книжки за праводвижението им, ще определя и издава държавните контролни номера и знаци, ще контролира автотранспортните предприятия, моторните превозни средства и водачите им по отношение на техническата изправност и правилното опазване, стопанисване и обслужване на моторните средства, а също така и качеството на ремонтите, извършвани от авторемонтните предприятия, ще провежда изпити на кандидатите за водачи на моторни возила и ще издава свидетелства за правоуправление, с които дейности досега се занимаваше Министерството на вътрешните работи.

На Министерството на вътрешните работи се възлага регулирането и контролът на движението по улиците и пътищата. Във връзка с това то ще контролира спазването на Правилника за движението по улиците и пътищата, ще контролира изправността на съоръженията и уредбите на моторните превозни средства, които имат връзка със сигурността на движението, ще проверява редовността на документите им и ще разследва и води статистика за нарушенията и за станалите катастрофи по улиците и пътищата.

Освен това с изменението на закона клоновете на Съюза за обществен автомобилен транспорт се преименуват в сдружения за обществен автомобилен транспорт. Те ще се ръководят от изпълнителните комитети на съответните окръжни народни съвети и от Министерството на транспорта и съобщенията, а в експлоатационно отношение — от съответните единни държавни автомобилни предприятия. Под ръководството на последните сдруженията за обществен автомоби-

лен транспорт ще извършват автомобилен превоз на товари, пътници и багаж. Въпросите по организацията на сдруженията за обществен автомобилен транспорт, по откриването, закриването и ликвидацията им, както и въпросите във връзка с планирането и отчитането на превозите ще се уредят с правилник.

При това ново положение Централното управление на СОАТ се ликвидира.

Във връзка с разделянето на функциите по контрола на автомобилния транспорт между Министерството на вътрешните работи и Министерството на транспорта и съобщенията с указа се правят някои налагащи се терминологични поправки в Закона за всеобщата военна служба и в Наказателния кодекс.

С указа се прави изменение и в Указа за преноса и превоза с жива сила и с моторни превозни средства, засягащо правата, задълженията и системата за заплащане на труда на частните превозвачи, които ще преминат към сдруженията за обществен автомобилен транспорт, които въпроси в подробности също така ще бъдат уредени с правилника.

3. Указ за изменение и допълнение на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България, с който се правят редица изменения, които се налагат от реорганизацията в административното деление и извършеното переустройство на държавното и стопанското ръководство.

Така например ликвидират се окръжните военни управления и се установяват като местни органи на военно управление военните окръжия, поставени в подчинение на министъра на народната отбрана и на председателя на съответния окръжен, градски или районен народен съвет, като наборните и донаторните комисии се изграждат по окръзи, а при Министерството на народната отбрана се създава една наборна комисия, която контролира организацията и работата на наборните комисии при окръзите и разглежда жалби против техните решения.

Предвижда се в бъдеще награждаването на офицерите и сержантите свръхсрочници с ордени и медали да става съгласно Указа за ордени, медалите и почетните звания, а не по установения в Закона за всеобщата военна служба в Народна република България ред.

Уточнява се, че времето, прекарано в концентрационните лагери и в нелегалност, се зачита за прослужено време за получаване на награди, поощрения, парични добавки за прослужено време, отпуск и еднократни парични обезщетения и се предоставя на министъра на народната отбрана правото да изземва автотракторна техника срещу заплащане на наем

на собствениците за срок до 2 месеца при провеждане на учебни сборове.

4. С Указ за изменение на Закона за техническите заведения и уредби се прехвърлят възложените по този закон функции на закритото Министерство на комуналното стопанство, благоустройството и пътищата на Комитета по строителство и архитектура или на неговия председател.

Указът за изменение на Закона за реда на прехвърляне вещни права върху някои недвижими имоти урежда също така въпроса за прехвърляне на функции по този закон на закритото Министерство на комуналното стопанство, благоустройството и пътищата било на Министерството на правосъдието, било на председателя на Комитета по строителство и архитектура.

5. Указът за изменение на Закона за реда на прехвърляне вещни права върху някои недвижими имоти урежда също така въпроса за прехвърляне на функции на този закон на закритото Министерство на комуналното стопанство, благоустройството и пътищата било на Министерството на правосъдието, било на председателя на Комитета по строителство и архитектура.

6. С Указа за изменение и допълнение на Закона за планово изграждане на населените места се правят също така редица изменения, свързани с преустройството на държавното и стопанското ръководство. Така например възлагат се на окръжните народни съвети и на Комитета по строителство и архитектура ръководството и контролът по плановото изграждане на населените места. При Комитета по строителство и архитектура се създава технически съвет, който ще проучва основните въпроси във връзка с плановото изграждане на населените места. Такива съвети се създават и в окръжните градове и в градовете София, Пловдив и Варна, а при нужда могат да се създават и при други някои градове.

Изменя се начинът, по който ще става обезщетяването на собствениците на недвижими имоти, които са отредени за мероприятия по улично-регулационните планове. Съгласно изменението на Закона, ако отчужденият по дворищно-регулационния план недвижим имот в 2-годишен срок от влизането в сила на регулацията не бъде завзет, собственикът, който има право на обезщетение, може да поиска да бъде снабден с изпълнителен лист срещу длъжника, на когото се предава по регулация имотът.

Създаването на вътрешноквартални градини във вътрешните части на парцелите в градовете ще става за гъсто населените места с решение на изпълнителния комитет на окръжния народен съвет и без съгласието на собствениците

на засегнатите имоти, а за другите квартали — по същия ред, при съгласие поне на 50% от собствениците.

7. С Указа за изменение и допълнение на Закона за мините и кариерите редица функции на закритите министерства по закона се възлагат на председателя на Комитета по промишлеността и техническия прогрес, на окръжните народни съвети, а на Министерството на земеделието и горите се възлага ръководството на проучването и експлоатацията на торфените находища.

Контролът по спазването на правилата на техническата безопасност на труда и експлоатацията и по предпазните мерки за здравето и живота на работниците се възлага на органите по охраната на труда при профсъюзите. Във връзка с това на тях се възлага и съставянето на актове за нарушение на тези правила.

8. С Указа за изменение и допълнение на Закона за опазване на селското стопанство редица функции, предоставени по закона на разпуснатите околийски народни съвети, се възлагат на изпълнителните комитети на общинските народни съвети, а други функции — на изпълнителните комитети на окръжните народни съвети.

С указите на Президиума на Народното събрание, издадени във връзка с новото административно деление на страната и с преустройството на държавния апарат и на ръководството на народното стопанство и посочени в раздел II на предложения законопроект, се изменят законни разпоредби. Поради това именно, макар че в закона, въз основа на който те се издават, няма изрична разпоредба за утвърждаването им от Народното събрание, Президиумът, пред вид на техния характер и значение, намира, че ще бъде правилно и тези укази да бъдат утвърдени от Народното събрание, поради което ги предлага за утвърждаване с внесенния законопроект.

Като имате пред вид горното, моля ви, другари и другарки народни представители, да одобрите и гласувате предложения от Президиума на Народното събрание законопроект за утвърждаване на издадените от него укази.

Председател Фердинанд Козовски: Има думата докладчикът на Законодателната комисия др. Борис Лозанов да изрази отношението на Законодателната комисия към законопроекта.

Докладчик Борис Лозанов: В периода, когато Народното събрание не е заседавало, Президиумът на същото е издал поменатите укази, за да отговори на появилите се обществе-

ни нужди, които поради естеството си са искали бързо разрешение преди свикването на настоящата сесия:

1. С Указа за допълнение на Закона за местните данъци и такси се освобождават от такси по букви „а“ и „б“ от член 68 на същия закон и слепите граждани и техните деца и др.

Парламентарен принцип е налагането на нови данъци и такси да става всякога чрез закон, гласуван от Парламента. Но чрез въпросния указ не се налагат нови такси на гражданите, а обратното, последните се освобождават от някои вече наложени данъци. Поради това указът поставя тия граждани в по-благоприятно за тях положение и следва да бъде одобрен.

2. Това, което се каза за току-що поменатия указ на Президиума, се отнася и до Указа за изменение на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори, тъй като и в него са залегнали подобни принципи, които са в полза на земеделските стопани-кооператори.

3. С Указа за допълнение на Указа за уреждане на някои права на завършилите военно-учебни заведения под ведомството на Министерството на народната отбрана и на тия в Съветския съюз се регламентират правата на лица, чиято подготовка е идентична с оная на завършилите висше училище по гражданското ведомство в тия страни по същата специалност.

4. Указът за допълнение на Указа за изобретенията и пр. не изменя правното положение на изобретателите, а само установява реда, по който се доказва тяхното признато качество. Материята на този указ по същество си е типичен предмет на указ, а не на закон. Указът много правилно е уредил този въпрос, като е постановил, шото това право да бъде доказвано чрез авторско свидетелство или патент, издадени от Института за рационализация, а когато изобретенията са от военен характер — издаден от министъра на народната отбрана.

Този указ е целесъобразен и следва да бъде одобрен от Народното събрание.

5. Указът за допълнение на Закона за кинематографията е една навременна мярка, която ще подобри развитието на киноизкуството в страната и поради това Законодателната комисия счита, че той следва да бъде одобрен.

6. Указът за изменение на Указа за насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство освобождава от държавни и местни такси издаването на нотариални актове за недвижими имоти, върху които ще се извърши ново индивидуално, групово или жилищно строителство. С това не само се облекчават граждани-

те, но се и улеснява кооперативният и груповият строеж на жилища, улеснява се построяването на социалистическо жилищно строителство.

7. Указът за изменение на Закона за наемите приспособява този закон към новото административно деление на страната, като при всеки новосъздаден окръг учредява комисия за настаняване на държавни учреждения и предприятия и на обществени организации, вместо околийски такива.

8. Указът за изменение и допълнение на Закона за автомобилния транспорт отделя контрола върху автомобилните превозни средства от контрола върху движението на същите превозни средства по улиците и пътищата. Първият контрол, т. е. контролът върху превозните средства, се възлага върху Министерството на транспорта и съобщенията, а вторият контрол, т. е. контролът върху движението и регулирането им по улиците, се възлага на Министерството на вътрешните работи.

С този указ се правят несъществени изменения в Указа за преноса и превоза с жива сила и моторни средства.

Поради казаните обстоятелства Законодателната комисия прави следното

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на Законодателната комисия по законопроекта за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 година

Законодателната комисия предлага на Народното събрание да гласува и приеме горния законопроект така, както е предложен от Президиума на Народното събрание, без изменения.

Председател на Законодателната комисия: **Б. Лозанов.**“

Председател Фердинанд Козовски: Има ли желаещи да се изкажат по законопроекта? — Няма такива.

Тогава да пристъпим към гласуване на законопроекта.

Бюрото предлага законопроектът да се гласува изцяло, защото той се състои от един единствен член. Моля докладчика на Законодателната комисия да прочете законопроекта.

Докладчик Борис Лозанов: (Чете)

„ЗАКОН

за утвърждаване на укази, издадени от Президиума на Народното събрание до 31 октомври 1959 г.“

Председател Фердинанд Козовски: Моля ония другари народни представители, които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Борис Лозанов: (Чете)

„Член единствен. Утвърждават се следните укази, издадени от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България и чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и на основание чл. 20 от Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство:

I. Укази по чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание

1. Указ за допълнение на Закона за местните данъци и такси.

2. Указ за допълнение на Указа за уреждане на някои права на завършилите военно-учебните заведения под ведомството на Министерството на народната отбрана и военно-учебните заведения в Съветския съюз.

3. Указ за изменение и допълнение на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори.

4. Указ за допълнение на Указа за изобретенията, техническите усъвършенствувания и рационализаторските предложения.

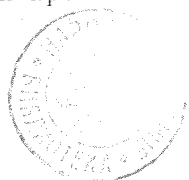
5. Указ за допълнение на Закона за кинематографията.

6. Указ за изменение на Указа за насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство.

II. Укази по чл. 20 от Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство

1. Указ за изменение на Закона за наемите.

2. Указ за изменение и допълнение на Закона за автомобилния транспорт, на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България, на Наказателния кодекс и на Указа за преноса и превоза с жива сила и моторни превозни средства.

3. Указ за изменение и допълнение на Закона за всеобщата военна служба в Народна република България.

4. Указ за изменение на Закона за техническите заведения и уредби.

5. Указ за изменение на Закона за реда на прехвърляне вещни права върху някои недвижими имоти.

6. Указ за изменение и допълнение на Закона за планово изграждане на населените места.

7. Указ за изменение и допълнение на Закона за мините и кариерите.

8. Указ за изменение и допълнение на Указа за опазване на селското стопанство.“

Председател Фердинанд Козовски: Моля ония другари народни представители, които са съгласни с текста на член единствен от законопроекта, както бе прочетен от докладчика на Законодателната комисия, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Мнозинство, приема се.

Минаваме към точка втора от дневния ред:

Доклад на Комисията по проверка на изборите за произведените частични избори за народни представители.

Има думата докладчикът на комисията др. Евгени Трайков.

Докладчик Евгени Трайков: *(Чете)* Другарки и другари народни представители! На 22 декември 1957 г. бяха произведени избори за Трето Народно събрание в цялата страна. От избраните на тази дата народни представители починаха другарите: Георги Дамянов Първанов, избран в 53 Врачански избирателен район; Емин Мехмедов Афүзов, избран в 127 Смолянски избирателен район, и Златан Тенев Златанов, избран в 78 Коларовградски избирателен район.

В съответствие с чл. 93 от Закона за избиране Народно събрание на Народна република България Президиумът на Народното събрание е насрочил в тези райони частични избори за народни представители, както следва:

в 53 Врачански избирателен район с указ № 52 от 31 януари 1959 г. — на 19 април 1959 г.;

в 127 Смолянски избирателен район с указ № 280 от 2 юни 1959 г. — на 9 август 1959 г., и

в 78 Коларовградски избирателен район с указ № 305 от 20 юни 1959 г. — на 13 септември 1959 г.

При проведените на тези дати избори са били избрани за народни представители съответно:

в 53 Врачански изборителен район — др. Тодор Иванов Найденов;

в 127 Смолянски изборителен район — др. Никола Христов Палагачев, и

в 78 Коларовградски изборителен район — др. проф. Никола Демирев Димов.

Комисията по проверка на изборите на свое заседание разгледа изборните книжа, които Централната изборителна комиссия и представи съгласно чл. 35, буква „д“ от Закона за избиране Народно събрание на Народна република България, а именно: протоколите на трите районни изборителни комисии за регистриране на поставените от Отечественния фронт кандидати за народни представители и заявленията на кандидатите, че са съгласни да бъдат избрани от името на Отечественния фронт в съответния изборителен район; протоколите на Централната изборителна комиссия по регистриране на всеки от кандидатите за народен представител; протоколите на районните изборителни комисии за резултатите от гласуването и протоколите на Централната изборителна комиссия за регистриране на избраните народни представители.

При разглеждането на представените от Централната изборителна комиссия посочени по-горе книжа се установи, че Президиумът на Народното събрание своевременно е издал укази за насрочване на частични избори за народни представители в съответните райони и че изборите и в трите изборителни райони са преминали при пълен ред и спокойствие и при точно и строго съблюдаване на Конституцията на Народна република България и Закона за избиране Народно събрание на Народна република България. До съответните районни изборителни комисии и до Централната изборителна комиссия не са постъпили никакви жалби и заявления за неправилни и незаконни действия по време на провеждане на изборите и по установяването на изборните резултати, които да поставят под съмнение произведените частични избори за народни представители.

При това положение Комисията по проверка на изборите счита, че тези частични избори за народни представители са произведени редовно и в съгласие със закона и че не съществуват никакви поводи за касирането им.

Изборителите от посочените изборителни райони са проявили голяма политическа активност и ентузиазъм. Денят на изборите е бил истински празник. За това най-добре говорят получените при изборите резултати, а именно: в 53 Врачански изборителен район от общо 20 128 изборители по изборителните списъци са участвували в гласуването 20 116. От тях

само двама не са гласували за кандидата, или за него са гласували 99,99%.

В 127 Смолянски избирателен район от 18 759 избиратели по списъка са се явили да гласуват 18 751. От гласувалите само 9 не са дали своя глас за кандидата, или за него са гласували 99,95%.

В 78 Коларовградски избирателен район, при общ брой на избирателите по избирателния списък 16 962, в гласуването са участвували 16 890. От тях само 7 не са гласували за кандидата, или за него са гласували 99,96%.

Горните данни, макар и за частични избори за народни представители, говорят съвсем ясно за изграденото крепко морално-политическо единство и сплотеност на трудещите се в тези избирателни райони, за безграничното доверие и преданост на избирателите към Българската комунистическа партия и нейната правилна политика, към народната власт и към Отечествения фронт.

Другарки и другари народни представители! Комисията по проверка на изборите, като взе пред вид всичко изложено по-горе, предлага на Народното събрание въз основа на чл. 22 от Конституцията на Народна република България да вземе следното

РЕШЕНИЕ

1. Народното събрание намира, че състояните се на 19 април 1959 г. в 53 Врачански избирателен район, на 9 август 1959 г. в 127 Смолянски избирателен район и на 13 септември 1959 г. в 78 Коларовградски избирателен район частични избори за народни представители са произведени на основание и в пълно съответствие с Конституцията на Народна република България и със Закона за избиране Народно събрание на Народна република България.

2. Вземайки пред вид, че в съответните районни избирателни комисии и в Централната избирателна комисия във връзка с произведените частични избори за народни представители не са постъпили никакви жалби и заявления за нарушения на Конституцията и на Закона за избиране Народно събрание на Народна република България и че не съществуват никакви основания за касиране на произведените частични избори за народни представители, Народното събрание признава за правилни пълномощията на народния представител Тодор Иванов Найденов, избран на 19 април 1959 г. в 53 Врачански избирателен район; на народния представител Никола Христов Палагачев, избран на 9 август 1959 г. в

127 Смолянски изборителен район, и на народния представител проф. Никола Демирев Димов, избран на 13 септември 1959 г. в 78 Коларовградски изборителен район.“

Председател Фердинанд Козовски: Има ли някой от народните представители да иска думата по доклада на Комисията по проверка на изборите и по проекторешението? — Няма такива.

Които от другарите депутати са съгласни с проекторешението, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Ще пристъпим към точка трета от дневния ред:

Полагане клетва от новоизбраните народни представители.

Клетвените листове са раздадени на другарите, които са в залата, и моля да ги подпишат, след което да се счита, че предвидената по Конституцията клетва е положена и да заемат местата си сред народните представители.

Минаваме към точка четвърта от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси.

Бюрото предлага мотивите и текстът на законопроекта да не се четат. Има ли друго предложение? — Няма.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси

Другарки и другари народни представители! В дългогодишните борби против фашизма и капитализма под ръководството на Българската комунистическа партия участваха хиляди самоотвержени борци, отгледани и възпитани от Партията в безпределна вяроност към великото дело на пролетариата.

Тези кадри издържаха най-сурови изпитания като партизани, политзатворници, интербригадисти, политемигранти, активни участници в Септемврийското въстание 1923 г. и против деветоюнския преврат, ятаци, концлагеристи и други.

С цел да се изтъкнат големите заслуги на тези борци против фашизма и капитализма към Партията и народа и да им се даде нужната всенародна признателност, налага се, наред с другите мерки, да се освободят те и техните деца от учебни такси във всички видове учебни заведения в страната.

С предлагания законопроект се внася допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси, с които се предвижда, начиная от 1 януари 1960 г., активните борци против фашизма и капитализма и техните деца да се освобождават от учебни такси.

Освобождаването от учебни такси е без каквито и да било условия и ограничения.

Моля ви, другарки и другари народни представители, като имате пред вид това, да обсъдите предложения законопроект и ако го одобрите, да го гласувате.

Министър на финансите: **К. Лазаров**

ЗАКОНОПРОЕКТ

за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси

§ 1. В Закона за местните данъци и такси се прибавя нов член 69а със следното съдържание:

„Освобождават се от таксите по буква „а“ на чл. 68 активните борци против фашизма и капитализма и техните деца.“

§ 2. В чл. 5 от Закона за държавните такси се прибавя нова буква „м“ със следното съдържание:

„Активните борци против фашизма и капитализма и техните деца, както и други лица, за които това е решено от Министерския съвет — от учебни такси.“

§ 3. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1960 година.)

Министърът на финансите др. Кирил Лазаров е заявил в Бюрото, че се отказва от допълнителни обяснения и доклад по същия законопроект, тъй като мотивите са твърде подробни и ясни.

Има думата докладчикът на Законодателната комисия др. Атанаска Георгиева, за да изложи отношението на Законодателната комисия и Комисията по народното стопанство и финансирането.

Докладчик Атанаска Георгиева: (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на Законодателната комисия съвместно с бюрото на Комисията по народното стопанство и финансирането по законопроекта за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси

Буква „м“, създаването на която се предлага с § 2, се редактира, както следва:

„м) активните борци против фашизма и капитализма и техните деца — от учебни такси. С решение на Министерския съвет могат да се освобождават от същите такси и други лица.“

Съображения. Изменението е редакционно. С него се цели уточняването на текста в смисъл, че активните борци против фашизма и капитализма и техните деца се освобождават от учебни такси по силата на закона, а за освобождаването от тези такси и на други лица ще бъде необходимо решение на Министерския съвет.

Председател на Законодателната комисия: **Б. Лозанов**

Председател на Комисията по народното стопанство и финансирането: **Д. Попов.**“

Председател Фердинанд Козовски: Желает ли някой от другарите народни представители да се изкаже по законопроекта? — Няма такива.

Другарю министър на финансите, имате ли някаква забележка по отношение предложението на Законодателната комисия и Комисията по народното стопанство и финансирането?

Министър Кирил Лазаров: Нямам, съгласен съм.

Председател Фердинанд Козовски: Министърът на финансите няма никаква забележка, съгласен е с предложението на комисията.

Бюрото предлага да се гласува законопроектът изцяло. Има ли други предложения? — Няма.

Който от другарите народни представители е съгласен да се гласува законопроектът изцяло, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

Моля докладчика да прочете законопроекта.

Докладчик Атанаска Георгиева: (Чете)

„ЗАКОН

за допълнение на Закона за местните данъци и такси и на Закона за държавните такси.“

Председател Фердинанд Козовски: Който от другарите народни представители е съгласен с прочетеното заглавие на законопроекта, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

Докладчик Атанаска Георгиева: (Чете)

„§ 1. В Закона за местните данъци и такси се прибавя нов член 69а със следното съдържание:

„Освобождават се от таксите по буква „а“ на чл. 68 активните борци против фашизма и капитализма и техните деца.“

§ 2. В чл. 5 от Закона за държавните такси се прибавя нова буква „м“ със следното съдържание:

„м) активните борци против фашизма и капитализма и техните деца — от учебни такси. С решение на Министерския съвет могат да се освобождават от същите такси и други лица.“

§ 3. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1960 година.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на законопроекта, както бе прочетен от докладчика на Законодателната комисия, моля да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Преминаваме към точка пета от дневния ред:

Избиране на съдии за Върховния съд на Народната република.

Другари и другарки народни представители! Постъпило е предложение от министъра на правосъдието за избиране на съдии за Върховния съд на Народната република. Ще ви прочета текста на предложението. (Чете)

„До Бюрото на Трето Народно събрание

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от Ради Найденов — министър на правосъдието, относно избирането съдии за Върховния съд на Народна република България

Другарки и другари народни представители,

Във Върховния съд на Народна република България има вакантни четири места за членове-съдии.

Количеството на работата във Върховния съд налага незабавно попълване състава му със съдии на вакантните места.

Съгласно чл. 61 от Конституцията на Народна република България и чл. 25, ал. I от Закона за устройството на съдилищата съдиите във Върховния съд се избират от Народното събрание.

Поради изложените съображения предлагам Народното събрание на предстоящата си ноемврийска сесия да обсъди въпроса и ако намери предложението за правилно, съгласно членове 58 и 61 от Конституцията на Народна република България и чл. 25, ал. I от Закона за устройството на съдилищата, да гласува следното

РЕШЕНИЕ

**за избиране на членове-съдии във Върховния съд
на Народна република България**

1. Иван Ангелов Бъчваров от гр. София — пенсионер.
2. Недьо Ганчев Колев от гр. София, сега адвокат и секретар на Съвета на Софийската адвокатска колегия.
3. Васил Влъчков Цоцовски от гр. София, сега консултант при Върховния съд на Народна република България.
4. Павел Пенчев Банков от гр. Русе, сега председател на Русенския окръжен съд.

Министър: **Ради Найденов.**“

Има ли някой от другарите народни представители да иска думата във връзка с предложението на министъра на правосъдието за избиране на съдии за Върховния съд? — Няма.

Които от другарите народни представители са съгласни с това предложение, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Избират се за членове на Върховния съд на Народна република България другарите, имената на които бяха прочетени, а именно: Иван Ангелов Бъчваров, Недьо Ганчев Колев, Васил Влъчков Цоцовски и Павел Пенчев Банков.

Другари и другарки народни представители! Бюрото предлага с това днешното заседание на Народното събрание да завърши, а следващото заседание да почне утре, 3 ноември, в 15 часа.

Които от другарите са съгласни с това предложение, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Закривам заседанието.

(Закрито в 15 ч. 50 м.)

Председател: **Ф. Козовски**

Секретари: **В. Димитров**
Ив. Мирчева

Парламентарен стенограф: **Ст. Стоянов**